

Primijeno: 23-04-2020			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
02	-02-	767	/20

Aner Žuljević, SDP BIH – delegat iz reda Ostalih
Amandmani na Prijedlog Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica

Sarajevo, 23.04.2020. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
DOM NARODA
n/r Predsjedavajućeg

U skladu sa članom Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, podnosim:

AMANDMANE
na Prijedlog Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica

AMANDMAN 1.

Mijenja se naziv zakona koji sada glasi:

“Zakon o ublažavanju negativnih ekonomskih i socijalnih posljedica za vrijeme stanja nesreće izazvanog pandemijom koronavirusa (COVID-19) na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine”

OBRAZLOŽENJE:

Ovim amandmanom se predlaže izmjena naziva samog zakona jer je postojeći naziv nedovoljno precizan, predloženi novi naziv zakona je u skladu sa nazivima zakonskih rješenja iz vremena stanja nesreće izazvanog poplavama.

AMANDMAN 2.

Mijenja se tekst člana 1. i sada glasi:

„Član 1.

Ovim zakonom propisuju se: oslobađanje obaveze plaćanja doprinosa i poreza za obavezna osiguranja, subvencija neto plaće, obustava obračuna i plaćanja zatezne kamate na javne prihode, ukidanje obaveza plaćanja akontacije poreza na dobit, ukidanje obaveza plaćanja akontacije poreza na dohodak od samostalne djelatnosti, prekid obračuna zateznih kamata na zakašnjela plaćanja u dužničkom-povjeralačkim odnosima, prekid prinudne naplate, održavanje stabilnosti pojedinih isplata, odgoda primjene propisa, uspostava Garancijskog fonda, zakonskog moratorija na kredite, plaćenog odustva roditelja, zabrana raskida ugovora o zakupu, *Oslobađanje plaćanja poreza za fizička lica - rezidente Federacije BiH koja su ostvarila prihod iz inostranstva, povoljne kreditne linije za poslovne subjekte, obaveza popunjavanja imovinskih kartica.*“

OBRAZLOŽENJE:

Ovim amandmanom se usaglašava tekst člana 1. sa predloženim amandmanima u setu amandmana.

AMANDMAN 3.

U tekst člana 2. iza tačke i) dodaju se tačke koje glase:

„ j) Subvencija predstavlja iznos sredstava koji će uplatiti organi vlasti u FBiH poslovnom subjektu koji ostvaruje pravo u skladu sa ovim zakonom.

k) Parlamentarni nadzor predstavlja rad parlamentarnih radnih tijela koja će imati ovlasti nadzora nad realizacijom ovog zakona od strane izvršnih vlasti.

l) Imovinski karton predstavlja obrazac koji su podnosioci zahtjeva dužni dostaviti organima vlasti u skladu sa ovim zakonom.

m) “Usluge koje pružaju javne kompanije u vlasništvu FBiH odnose se na korištenu električnu energiju u domaćinstvima i privrednim društvima i organizacijama koje su predmet subvencija plaća po ovom zakonu.”

OBRAZLOŽENJE:

Ovim amandmanom se daju definicije pojmova koji su uvedeni setom amandmana u ovaj zakon.

AMANDMAN 4.

U tekstu člana 2. tačka a) prijedloga Zakona mijenja se tekst i sada glasi:

“a) Poslovnim subjektima smatraju se: pravna lica, odnosno privredna društva izuzev javnih preduzeća, banaka i drugih finansijskih organizacija, javnih institucija, organa uprave, organa i jedinica lokalne samouprave, a uključujući fizička lica koja samostalno obavljaju registrovanu poslovnu djelatnost i plaćaju poreze u skladu sa zakonima.“

OBRAZLOŽENJE:

Ovim amandmanom se u definiciju poslovnog subjekta uključuju udruženja i fizička lica koja plaćaju poreze u paušalnom iznosu.

Razlog uključivanja udruženja jeste taj da je veliki broj privatnih ustanova koje pružaju zaštitu iz oblasti socijalne zaštite registrovano kao udruženja i redovno isplaćuju doprinose i ostale poreze iz radnog odnosa, a odlukom organa vlasti im je zabranjen rad, te su su direktno ekonomski pogođeni.

Drugi važan oblik udruženja jesu sportski kolektivi. Kako Federacija BiH još uvijek nije ispunila svoju zakonsku obavezu iz Zakona o sportu BiH, te omogućila klubovima da djeluju kao privredna društva, isti su prisiljeni djeluju kao udruženja građana.

AMANDMAN 5.

Član 3. prijedloga Zakona mijenja se i sada glasi:

„ Član 3.
(Primjena zakona)

(1) Ovaj zakon će se primjenjivati na one poslovne subjekte koji ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom za traženu mjeru ublažavanja ekonomske posljedice za taj poslovni subjekat.

(2) Ukoliko su drugi zakoni i podzakonski akti koje donosi Federacija Bosne i Hercegovine u suprotnosti sa ovim zakonom, primjenjivati će se ovaj zakon.

OBRAZLOŽENJE:

Ovim amandmanom se detaljnije definiše da poslovni subjekat mora ispunjavati uslove iz ovog zakona koji su propisani za mjeru koju želi da iskoristi, a ne sve uslove kumulativno propisane ovim zakonom.

Također se pojašnjava da će se ovaj zakon primjenjivati ako bude u koliziji sa drugim federalnim propisima, jer ne može entitet derogirati zakone koje donosi država Bosna i Hercegovina niti uzimati nadležnosti kantona i jedinica lokalne samouprave.

AMANDMAN 6.

Član 4. prijedloga Zakona mijenja se i sada glasi:

„ Član 4.

(Oslobađanje od uplate poreza i doprinosa poslovnih subjekata kojima je zabranjen rad)

(1) Poslovni subjekti koji su zbog odluka organa vlasti morali obustaviti svoj rad zbog pandemije COVID-19 se oslobađaju od uplate doprinosa i poreza u skladu sa ovim zakonom.

(2) Poslovni subjekti iz stava (1) ovog člana se oslobađaju od uplate doprinosa i poreza u sljedećem iznosu:

a) Doprinos za penziono/mirovinsko i invalidsko osiguranje – 139,63 KM

b) Doprinos za zdravstvo – 100,17 KM

c) Doprinos za nezaposlenost – 12,14 KM

d) Porez na dohodak – 11,89 KM

e) Vodna naknada – 2,04 KM

f) Naknada za elementarne nepogode – 2,04 KM

g) Naknada za zapošljavanje lica sa invaliditetom – 3,04 KM

(3) Poslovni subjekti koji se djelimično oslobađaju poreza i doprinosa u skladu sa stavom 2. ovog člana, dužni su uplatiti razliku između oslobođenog dijela doprinosa i poreza i obračunatih poreza i doprinosa na isplaćenu plaću u skladu sa članom 5. ovog zakona.

(4) Poslovni subjekti koji uplaćuju poreze i doprinose u paušalnom iznosu su oslobođeni uplate poreza i doprinosa do iznosa od 270,93 KM.

(5) Pravo na djelimično oslobađanje poreza i doprinosa imaju poslovni subjekti koji su izmirili svoje obaveze uplate poreza i doprinosa zaključno sa 31.12.2019. godine.

(6) Pravo za djelimično oslobađanje poreza i doprinosa poslovni subjekti imaju za vrijeme dok im je zabranjen rad, odnosno za vrijeme trajanja stanja nesreće, o čijem prestanku će odluku donijeti Vlada Federacije Bosne i Hercegovine.

(7) Poslovni subjekti i samostalni poduzetnici dužni su dostaviti Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine zahtjev za djelimično oslobađanje poreza i doprinosa i porezne prijave iz propisa o doprinosima i propisa o porezu na dohodak do dvadesetog u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

(8) Porezna uprava daje pisana uputstva o načinu podnošenja zahtjeva i o potrebnoj dokumentaciji iz stava (8) ovog člana.

OBRAZLOŽENJE:

Ovim amandmanom se olakšava i poslovnim subjektima i državnim institucijama način plaćanja doprinosa za vrijeme trajanja nesreće za poslovne subjekte kojima je obustavljen rad.

Umjesto subvencije i refundacija doprinosa i poreza što predstavlja problem za poslovne subjekte jer nemaju ostvarenih prihoda kako bi iste uplatili, ovim amandmanom se uvodi institut oslobađanja poreza i doprinosa za određeni vremenski period.

Pravo na oslobađanje od plaćanja poreza i doprinosa imaju svi poslovni subjekti kojima je odlukama organa vlasti zabranjen rad.

Iznos oslobađanja od uplate poreza i doprinosa obračunat je na iznos minimalne plate u FBiH.

AMANDMAN 7.

Iza člana 4. prijedloga Zakona dodaje se novi član koji glasi:

„ Član 4a.

(Oslobađanje od uplate poreza i doprinosa poslovnih subjekata imaju zabilježen pad prometa)

(1) Poslovni subjekti kojima zbog stanja nesreće izazvane pandemijom COVID-19 nije zabranjen rad, ali imaju pad ostvarenog prometa 20% i više u odnosu na ostvoreni prosječni mjesečni promet u 2019. godini.

(2) Ostvoreni promet iz stava (1) ovog člana utvrđuje Federalno ministarstvo finansija - Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: porezna uprava) na osnovu podataka o evidentiranom prometu putem fiskalnih sistema na serveru Porezne uprave.

(3) Poslovni subjekti iz stava (1) ovog člana se oslobađaju od uplate doprinosa i poreza u sljedećem iznosu:

a) Doprinos za penziono/mirovinsko i invalidsko osiguranje – 139,63 KM

b) Doprinos za zdravstvo – 100,17 KM

c) Doprinos za nezaposlenost – 12,14 KM

d) Porez na dohodak -11,89 KM

e) Vodna naknada – 2,04 KM

f) Naknada za elementarne nepogode – 2,04 KM

g) Naknada za zapošljavanje lica sa invaliditetom – 3,04 KM

(3) Poslovni subjekti koji se djelimično oslobađaju poreza i doprinosa u skladu sa stavom 2. ovog člana, dužni su uplatiti razliku između oslobođenog dijela doprinosa i poreza i obračunatih poreza i doprinosa na isplaćenu plaću u skladu sa članom 5. ovog zakona.

(4) Poslovni subjekti koji uplaćuju poreze i doprinose u paušalnom iznosu su oslobođeni uplate poreza i doprinosa do iznosa od 270,93 KM.

(5) Pravo na djelimično oslobađanje poreza i doprinosa imaju poslovni subjekti koji su izmirili svoje obaveze uplate poreza i doprinosa zaključno sa 31.12.2019. godine.

(6) Pravo na djelimično oslobađanje poreza i doprinosa iz ovog člana imaju poslovni subjekti koji su radnicima isplatili iznos najmanje 80% neto isplaćene plate za februar mjesec 2020. godine.

(7) Pravo za djelimično oslobađanje poreza i doprinosa poslovni subjekti imaju za vrijeme dok im je zabranjen rad, odnosno za vrijeme trajanja stanja nesreće, o čijem prestanku će odluku donijeti Vlada Federacije Bosne i Hercegovine.

(8) Poslovni subjekti i samostalni poduzetnici dužni su dostaviti Poreznoj upravi zahtjev za djelimično oslobađanje poreza i doprinosa i porezne prijave iz propisa o doprinosima i propisa o porezu na dohodak do dvadesetog u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

(9) Porezna uprava daje pisana uputstva o načinu podnošenja zahtjeva i o potrebnoj dokumentaciji iz stava (9) ovog člana.

OBRAZLOŽENJE:

Ovim amandmanom se olakšava poslovnim subjektima način plaćanja doprinosa za vrijeme trajanja nesreće za poslovne subjekte kojima je smanjen promet.

Umjesto subvencije i refundacija doprinosa i poreza što predstavlja problem za poslovne subjekte jer nemaju ostvarenih prihoda kako bi iste uplatili ovim amandmanom se uvodi institut oslobađanja poreza i doprinosa za određeni vremenski period.

Iznos oslobađanja od uplate poreza i doprinosa obračunat je na iznos minimalne plate u FBiH.

AMANDMAN 8.

Iza člana 4. prijedloga Zakona dodaje se novi član koji glasi:

„ Član 4b.

(Subvencija plaće poslovnih subjekata kojima je zabranjen rad)

(1) Poslovni subjekti koji su zbog odluka organa vlasti morali obustaviti svoj rad zbog proglašenja stanja nesreće na području FBiH imaju pravo na subvenciju plate za radnike koji su u radnom odnosu.

(2) Iznos subvencije na plaću radnika u poslovnim subjektima iz stava (1) ovog člana iznosi:

a) Iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine - 406,00 KM;

b) Iz budžeta kantona i jedinica lokalne samouprave će se finansirati ostatak neto plaće u skladu sa mogućnostima tih kantona i jedinica lokalne samouprave;

(3) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će propisati obrasce i potrebne dokumente za subvenciju plate za radnike poslovnih subjekata.

(4) Pravo na subvenciju plate imaju poslovni subjekti koji su izmirili svoje obaveze uplate poreza i doprinosa zaključno sa 31.12.2019. godine.

(5) Pravo subvenciju plate poslovni subjekti imaju za vrijeme dok im je zabranjen rad odnosno za vrijeme trajanja stanja nesreće, o čijem prestanku će odluku donijeti Vlada Federacije Bosne i Hercegovine.

(6) Isplata subvencija će se vršiti u skladu sa raspoloživim sredstvima u budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

(7) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će donositi podzakonske akte koji će detaljnije urediti isplatu subvencija.

(8) Poslovni subjekti koji iskoriste pravo na subvenciju neto plaće od strane kantonalnih ili lokalnih vlasti, koja je veća od 200,00 KM ne mogu koristiti prava iz ovog člana zakona.

OBRAZLOŽENJE:

Ovim amandmanom će biti osigurana subvencija plaće za radnike svim poslovnim subjektima kojima je obustavljen rad u iznosu od 406,00 KM iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine. Na ovaj način Federacija neće podsticati poslovne subjekte na otpuštanje radnika, dok će trošak za državu biti jednak trošku ukoliko te osobe ostanu bez posla. Kantoni i jedinice lokalne samouprave će moći učestvovati u subvencioniranju ostatka minimalne neto plate. Kantoni i lokalne samouprave mogu i same preuzeti cjelokupni iznos ukoliko imaju sredstava u budžetu.

AMANDMAN 9.

Iza člana 4. prijedloga Zakona dodaje se novi član koji glasi:

„ Član 4c.

(Subvencija plaće poslovnih subjekata kojima je smanjen promet)

(1) Poslovni subjekti kojima zbog stanja nesreće izazvane pandemijom COVID-19 nije zabranjen rad, ali imaju pad ostvarenog prometa 20% i više u odnosu na ostvoreni prosječni mjesečni promet u 2019. godini.

(2) Ostvoreni promet iz stava (1) ovog člana utvrđuje Fedaralno ministarstvo finansija - Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: porezna uprava) na osnovu podataka o evidentiranom prometu putem fiskalnih sistema na serveru Porezne uprave.

(3) Iznos subvencije na plaću radnika u poslovnim subjektima iz stava (1) ovog člana iznosi

a) Iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine 200,00KM

b) Iz budžeta kantona i jedinica lokalne samouprave će se finansirati ostatak neto plaće u skladu sa mogućnostima tih kantona i jedinica lokalne samouprave

(4) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će propisati obrasce i potrebne dokumente za subvenciju plate za radnike poslovnih subjekata.

(5) Pravo na subvenciju plaće imaju poslovni subjekti koji su izmirili svoje obaveze uplate poreza i doprinosa zaključno sa 31.12.2019. godine.

(6) Pravo na subvenciju plaće poslovni subjekti imaju za vrijeme trajanja stanja nesreće, o čijem prestanku će odluku donijeti Vlada Federacije Bosne i Hercegovine.

(7) Pravo na subvenciju neto plaće iz ovog člana imaju poslovni subjekti koji su radnicima isplatili iznos najmanje 80% netto isplaćene plate za februar mjesec 2020. godine.

(8) Isplata subvencija će se vršiti u skladu sa raspoloživim sredstvima u budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

(9) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će donositi podzakonske akte koji će detaljnije urediti isplatu subvencija.

(10) Poslovni subjekti koji iskoriste pravo na subvenciju neto plaće od strane kantonalnih ili lokalnih vlasti, koja je veća od 200,00 KM ne mogu koristiti prava iz ovog člana zakona.

OBRAZLOŽENJE:

Ovim amandmanom će biti osigurana subvencija plate za radnike svim poslovnim subjektima imaju pad prometa veći od 20% u odnosu na prethodne mjesec u iznosu od 200,00 KM iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine.

Na ovaj način Federacija neće poticati poslovne subjekte na otpuštanje radnika, dok će trošak za državu biti jednak trošku ukoliko te osobe ostanu bez posla.

Kantoni i jedinice lokalne samouprave će moći učestvovati u subvencioniranju ostatka minimalne neto plate, a kantoni i lokalne samouprave mogu i same preuzeti cjelokupni iznos ukoliko imaju sredstava u budžetu.

AMANDMAN 10.

Član 5. prijedloga Zakona mijenja se i sada glasi:

„Član 5.

(Obaveze poslodavca)

(1) Ukoliko poslovni subjekti za bilo koji mjesec u okviru perioda iz člana 4. ovog zakona obračunaju i isplate iznos plaće zaposlenima koji je viši od najniže bruto plaće, dužni su obračunati i uplatiti iznos doprinosa utvrđen kao razliku iznosa obaveze za doprinose u skladu sa propisima o doprinosima i iznosa kojeg su oslobođeni u skladu sa ovim zakonom i to istodobno sa isplatom neto plaće.

(2) Samostalni poduzetnici čija je propisana mjesečna osnovica viša od osnovice na koju će biti oslobođeni poreza i doprinosa, dužni su razliku doprinosa do iznosa utvrđenog na propisanu osnovicu u skladu sa propisima o doprinosima uplatiti do 20-og tekućeg mjeseca za prethodni mjesec.

(3) Porezna uprava daje pisana uputstva o načinu podnošenja poreznih prijava iz st. (1) i (2) ovog člana.“

OBRAZLOŽENJE:

Ovim amandmanom se usaglašava sa novom formulacijom člana 4.

AMANDMAN 11.

U članu 7. prijedloga Zakona dodaje se novi stav koji glasi:

„(2) Porez na dobit, odnosno razlika istog za 2019. godinu se može uplatiti do 31.12.2020. godine“

OBRAZLOŽENJE:

Ovim amandmanom se omogućava poslovnim subjektima koji su ostvarili veću dobit od uplaćene akontacije u prethodnoj godini da izmire razliku iznosa poreza na dobit zaključno sa 31.12.2020. godine, kako bi u vremenu stanja nesreće imali više kapitala na raspolaganju.

AMANDMAN 12.

U članu 10. prijedloga Zakona briše se stav (1) i stav (2), a dosadašnji stav (3) postaje stav (1).

OBRAZLOŽENJE:

Potpuno je neopravdano i pravno neosnovano uvođenje moratorija, jer nisu ispunjeni procesni uslovi za prekid upravnih, parničnih, vanparničnih i izvršnih postupaka, te je, umjesto prekida postupaka, potrebno propisati postupanje u vezi sa primjenom i tokom (zastojem) rokova u sudskim i upravnim postupcima zbog proglašenja stanja nesreće u FBiH.

Tajodfer, vladinim prijedlogom se privrednim subjektima koji su izuzeti iz ovog zakona onemogućava naplata dospjelih, neplaćenih obaveza u ugovornim odnosima čime se stvara nesigurnost u pravnom prometu, a istovremeno im se onemogućava i naplata zatezne kamate. Prema predloženom rješenju dužnici mogu samostalno odgoditi plaćanje ugovornih obaveza

bez ikakvih posljedica, te se naj način ugrožava poslovanje institucija kao što su banke, osiguravajuća društva, javne institucije.

AMANDMAN 13.

U članu 11. Prijedloga zakona (Održavanje stabilnosti pojedinih isplata), u stavu (1) izbacuju se riječi "na dostignutom nivou" a ostatak teksta u stavu (1) ostaje isti, a stav (2) se u potpunosti briše.

OBRAZLOŽENJE :

U skladu sa članom 79. (Usklađivanje penzija) Zakona o penzijskom i invalidskim osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br.13/2018) penzije se usklađuju 15. aprila svake godine na način da se usklađivanje vrši u visini zbira 50% procenta porasta potrošačkih cijena i 50% procenta porasta realnog bruto društvenog proizvoda u Federaciji u prethodnoj godini, a prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, osim penzija ostvarenih u godini u kojoj se vrši usklađivanje, a najviše do stope rasta realnog bruto društvenog proizvoda u prethodnoj godini. Sve gore navedeno je u stavu (1) člana 79. zakona.

Ovdje je potpuno jasno da se predloženim stavom (2) člana 11 Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica krši član 79. u stavovima (1) i (2) Zakona o penzijskom i invalidskim osiguranju te je amandman predložen i dostavljen u novom i korigovanom tekstu člana 11 u stavovima (1) i (2).

AMANDMAN 14.

U članu 12. prijedloga Zakona mijenja se stav (2) koji sada glasi:

(2) Odluke o prenamjeni sredstava iz stava (1) ovog člana donosi Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Parlament Federacije), skupštine kantona, gradska i općinska vijeća.

OBRAZLOŽENJE:

Ovim amandmanom se prenamjena sredstava povjerava predstavničkim organima vlasti, radi se o velikim iznosima sredstava da bi bili povjereni na odlučivanje pojedincima kao u slučaju lokalnih zajednica.

AMANDMAN 15.

U članu 12. prijedloga Zakona o ublažavanju ekonomskih posljedica (u daljem tekstu: Zakon) mijenja se stav (3), koji glasi:

„(3) Sredstva iz stava (2) ovog člana mogu se koristiti isključivo za namjene saniranja zdravstvenih, socijalnih i ekonomskih posljedica proglašenog stanja nesreće“.

OBRAZLOŽENJE:

Odredbom člana 12. stav 1. prijedloga Zakona o ublažavanju ekonomskih posljedica, koji je po hitnom postupku upućen u parlamentarnu proceduru, predviđeno je da se u periodu dok traje stanje nesreće i 180 dana po prestanku nesreće, propisi doneseni na nivou Federacije Bosne i Hercegovine, koji se odnose na namjensko korištenje sredstava neće primjenjivati. U stavu 2. člana 12. Zakona predviđeno je da odluku o prenamjeni sredstava iz stava 1. ovog člana donosi Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, vlade kantona, gradonačelnici i načelnici općina. U stavu 3. člana 12. Navedenog Zakona definisano je da se namjenska sredstva iz stava (2) ovog člana mogu koristiti isključivo za nemjene saniranja zdravstvenih i ekonomskih posljedica proglašenog stanja nesreće.

Predloženim rješenjem iz stava 3. člana 12. prijedloga Zakona o ublažavanju negativnih ekonomskih posljedica ne osigurava se finansiranje mnogih životnih potreba, kao što je npr. pružanje pomoći socijalno ugroženom stanovništvu, kao i onom koje je ostalo bez svojih radnih mjesta usljed zatvaranja pojedinih privrednih dr. uštava i obrta i smanjenja broja radnih mjesta. Iz ovih sredstava neće se moći izvršiti nabavku paketa hrane i osnovnih životnih potrepština socijalno ugroženom stanovništvu i nabavku lijekova i zaštitnog materijala za stanovništvo. Predloženim rješenjem, onemogućeno je pružanje pomoći nevladinim organizacijama (kao npr. Crvenom križu/krstu i drugima), koji pomažu građanima na terenu u uvjetima stanja nesreće proglašene na teritoriji Federacije BiH Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o proglašenju nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID 19) na području Federacije BiH V.broj 408/2020 od 16.03.2020. godine. Iako se često radi o volonterima, oni imaju troškove, koji ne bi smjeli i trebali snositi sami.

Zbog stanja pandemije, uzrokovane koronavirusom budžeti na svim nivoima vlasti, već počeli bilježiti značajan pad, koji bojimo se neće stati, zbog teške ekonomske situacije i bojimo se da neće biti dovoljno sredstava da se zadovolje socijalne potrebe ugroženog stanovništva. Napominjemo, da je socijalna politika prema članu III.(2).e.) u zajedničkoj nadležnosti Federacije i kantona, a lokalne zajednice (gradovi i općine), kroz proširene oblike pomoći podržavaju ugrožene građane u ovoj oblasti i daju svoj doprinos u socijalnoj politici.

Ovim amandmanom se osigurava mogućnost podrške odnosno pomoći ugroženim kategorijama stanovništva koje je u stanju socijalne potrebe u vrijeme trajanja pandemije koronavirusa (COVID-19), a za pomoć u nabavci osnovnih životnih namirnica, lijekova, sredstava lične higijene, ogrjeva, subvencioniranju troškova komunalnih usluga i slično. Također se

omogućava pomoć nevladinim organizacijama, poput Crvenog križa/krsta, koji rade direktno sa ugroženim stanovništvom, ali imaju troškove, koje trebaju pokriti.

Ukoliko se ne usvoji ovaj amandman, bojimo se da će nedostajati sredstava za rješavanje nagomilanih socijalnih problema u Federaciji BiH, jer po našem mišljenju ekonomija i socijalna politika moraju biti u korelaciji i niti jedan segment našeg društva ne smije biti doveden u stanje da ne može funkcionirati.

AMANDMAN 16.

U članu 13. prijedloga Zakona mijenja se stav (3) koji sada glasi:

(3) Vlada Federacije je dužna Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine dostavljati jednom mjesečno informaciju o upravljanju Fondom i kvartalno izvještaj o upravljanju Fondom. Oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine će formirati Odbore za parlamentarni nadzor rada Fonda u kojem će biti zastupljeni predstavnici svih parlamentarnih stranaka, koji će nadzirati Vladu Federacije i provođenje ovog zakona.

OBRAZLOŽENJE:

Ovim amandmanom se uvodi parlamentarni nadzor nad radom Fonda, i obavezuje na dostavljanje sedmičnih informacija i godišnjih izvještaja o radu Fonda.

AMANDMAN 17.

Iza člana 13. prijedloga Zakona dodaje se novi član koji glasi:

*„ Član 13a.
(Moratorij na kredite)*

(1) Pravo na mirovanje plaćanja obaveza po kreditima u trajanju od 180 dana imaju:

a) Poslovni subjekti koji su zbog odluka organa vlasti morali obustaviti svoj rad ili imaju pad ostvarenog prihoda 20% i više u odnosu na ostvareni prosječni mjesečni prihod u 2019. godini, zbog pandemije virusa COVID-19.

b) Građani kojima su, u periodu proglašenja stanja prirodne nesreće, lična primanja umanjena 10% i više u odnosu na mjesečni prosjek u 2019. godini.

(2) Procedure i obrasce za mirovanje kreditnih obaveza propisati će Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine

(3) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine može produžiti period trajanja mirovanja do iz stava (1) ovog člana do 180 dana.

OBRAZLOŽENJE:

Ovim amandmanom se uvodi zakonski moratorij na plaćanje obaveza po kreditima pravnih i fizičkih lica, same procedure će definisati Agencija za bankarstvo FBiH.

AMANDMAN 18.

Iza člana 13. prijedloga Zakona dodaje se novi član koji glasi:

*„ Član 13b.
(Plaćeno odsustvo roditelja)*

Jedan roditelj maloljetnog djeteta ima pravo na plaćeno odsustvo sa posla za vrijeme trajanja zabrane rada predškolskih ustanova i osnovnih škola.“

OBRAZLOŽENJE:

Ovim amandmanom se roditeljima maloljetne djece omogućava plaćeno odsustvo sa posla za vrijeme trajanja mjera koje onemogućavaju rad predškolskih ustanova i osnovnih škola.

AMANDMAN 19.

Iza člana 13. prijedloga Zakona dodaje se novi član koji glasi:

*„ Član 13c.
(Zabrana raskida ugovora o zakupu)*

(1) Zabranjen je jednostrani raskid ugovora o zakupu prostora, objekata i zemljišta na osnovu neplaćene zakupnine.

(2) Zabranjena je deložacija zakupoprimca iz prostora, objekta ili zemljišta na osnovu neplaćene zakupnine.

(3) Rok trajanja zabrane iz stava (1) i (2) ovog člana je 30 dana od dana proglašenja prestanka stanja prirodne nesreće.

(4) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine može produžiti rok trajanja zabrane iz stava (3) ovog člana.

OBRAZLOŽENJE:

Ovim amandmanom se zabranjuju jednostrani raskidi ugovora o zakupu i deložacije iz objekata kako bi se zaštitila fizička lica i poslovni subjekti koji uslijed ekonomskih posljedica nisu u mogućnosti plaćati zakupninu.

AMANDMAN 20.

Iza člana 13. prijedloga Zakona dodaje se novi član koji glasi:

„ Član 13d.

(Oslobađanje plaćanja poreza za fizička lica - rezidente Federacije BiH - koja su ostvarila prihod iz inostranstva.)

(1) Fizička lica - rezidenti Federacije BiH - koja su ostvarila prihod iz inostranstva, djelimično se oslobađaju poreza po Zakonu o porezu na dohodak.

(2) Uplate do 1.000,00 KM se oslobađaju plaćanja poreza iz stava (1) ovog člana.

(3) Na uplate veće od 1001,00 KM će platiti poreze u skladu sa zakonima na iznos koji prelazi 1000,00 KM.

(4) Pravo za djelimično oslobađanje poreza i doprinosa za fizička lica, rezidente Federacije BiH, koja su ostvarila prihod iz inostranstva, imaju za vrijeme trajanja pandemije COVID-19, o čijem prestanku prava će Odluku donijeti Vlada Federacije Bosne i Hercegovine

OBRAZLOŽENJE:

Panemija je globalni problem koji je pogodio stotine država u svijetu što se odrazilo i na poslovanje „freelance“ zajednice u Bosni i Hercegovini. Ovim amandmanom se oni oslobađaju plaćanja poreza i doprinosa na uplate manje od 1.000 KM.

Također, ovim amandmanom se oslobađaju poreza i doznake iz inostranstva prvenstveno od strane dijaspore koja u ovim trenucima šalje novac kao pomoć građanima Bosne i Hercegovine.

AMANDMAN 21.

Iza člana 13. prijedloga Zakona dodaje se novi član koji glasi:

„ Član 13e.

(Povoljni krediti za poslovne subjekte)

(1) Federacija Bosne i Hercegovine će putem Razvojne banke Federacije BiH i komercijalnih banaka osigurati povoljne kredite poslovne subjekte.

(2) Kamatna stopa ovih kredita će biti do najviše 1%.

(3) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će donijeti podzakonske akte za realizaciju ove mjere.

(4) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će predstaviti kreditne linije iz ovog člana najkasnije 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

OBRAZLOŽENJE:

Ovim amandmanom se daju ovlasti Vladi Federacije Bosne i Hercegovine da osmisli i plasira kreditne linije za oporavak privrede nakon prvog ekonomskog udara zbog pandemije virusa COVID-19.

Amandmanom se propisuje da kamatna stopa ne može biti veća od 1%.

AMANDMAN 22.

Iza člana 13. prijedloga Zakona dodaje se novi član koji glasi:

„ Član 13e.

(Imovinski karton vlasnika poslovnih subjekata)

1) Vlasnici subjekata podnosioca zahtjeva za mjere iz ovog zakona dužni su ispuniti imovinski karton prilikom podnošenja predmetnog zahtjeva.

2) U imovinski karton se unose osnovni lični podaci, te podaci o pokretnoj i nepokretnoj imovini u vlasništvu vlasnika subjekta iz stava (1) ovog člana i punoljetnih članova domaćinstva, uključujući podatke o vlasništvu nad nekretninama, mjesečnim primanjima, ušteđevini, vlasničkom udjelu u drugim privrednim subjektima i sve druge relevantne podatke o imovini u vrijednosti većoj od 20.000,00 KM.

3) Federalno ministarstvo finansija će u roku od 7 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona propisati cjelovit izgled i sadržaj imovinskog kartona iz stava (1) ovog člana.

4) Federalno ministarstvo finansija nadležno je za vršenje nadzora i provjere istinitosti podataka unesenih u imovinski karton iz stava (1) ovog člana.

5) Cjeloviti podaci iz imovinskih kartona podnosioca zahtjeva za mjere iz ovog zakona kojim predmetna sredstva budu odobrena će biti javno dostupni i objavljeni putem službene internet stranice Vlade Federacije Bosne i Hercegovine u roku dva dana od dana odobrenja sredstava.

6) Zbog javnog interesa koji se utvrđuje ovim zakonom registar imovinskih kartona u skladu sa stavom (5) ovog Zakona će biti trajno dostupan na internet stranici Vlade Federacije Bosne i Hercegovine naredne četiri godine, nakon čega može biti uklonjen.

OBRAZLOŽENJE:

Ovim amandmanom se traži da u zakon bude integrisana odredba kojom će od vlasnika preduzeća koja budu aplicirala za novčane subvencije za ublažavanje posljedica pandemije virusa COVID-19 tražiti popunjavanje i dostavljanje detaljnih imovinskih kartona. Ovu mjeru smatramo nužnim preduslovom kako ne bi došlo do neravnopravne, nesrazmjerne raspodjele sredstava za saniranje krize, odnosno dodatne zloupotrebe zakona za uvećanje ličnog bogatstva pojedinaca. Vlasnici preduzeća koja apliciraju za novčanu pomoć države trebaju dokazati da su u stvarnom stanju potrebe za održanje likvidnosti i dalje poslovanje privrednog subjekta. Stoga očekujemo da u zakon kao eliminatoran kriterij bude uključena obaveza ispunjavanja imovinskih kartona vlasnika preduzeća. Imovinski kartoni trebaju biti javno dostupni, po uzoru na imovinske kartone koje popunjavaju svi izabrani i imenovani dužnosnici u Bosni i Hercegovini.

U stanju produbljenja radničkog siromaštva i nezaposlenosti, posljednja stvar koja treba društvu jeste dodjela novca za oživljenje privrede licima koja ne žele uložiti dio vlastite, nerijetko multimilionske imovine u opstanak svojih preduzeća i očuvanje radnih mjesta. Pogubno i nemoralno bi bilo da država interventna sredstva dodjeljuje poslodavcima čiji uposlenici su u stanju radničkog siromaštva, ako istovremeno ti isti poslodavci gomilaju imovinu preko leđa tih istih radnika i države, odnosno naroda.

Ističemo da SDP BiH nije protiv ideje da i imućni poslodavci imaju pravo korištenja interventnih sredstava, ako ti isti poduzetnici pokazuju ličnu brigu, posvećenost i osjetljivost za potrebe i prava radnika. Istovremeno, ako zastupnici koje biraju građani moraju biti transparentni u vezi sa svojom imovinom, smatramo da isti princip mora vrijediti za vlasnike preduzeća kojim država dodjeljuje novac građana kroz nerijetko veoma visoke iznose poticaja ili drugih oblika međusobnog poslovanja.

AMANDMAN 23.

Iza člana 13. prijedloga Zakona dodaje se novi član koji glasi:

*„ Član 13f.
(Smanjena cijena električne energije)*

U vrijeme trajanja prirodne nesreće i 30 dana nakon njenog okončanja, počev od 1. aprila 2020. godine cijene električne energije koju građanima i privrednim društvima i organizacijama koje su predmet subvencija plaća iz ovog zakona isporučuju javna poduzeća u vlasništvu F BiH bit će umanjene za 10 % u odnosu na redovne cijene po važećim tarifnim sistemima.

OBRAZLOŽENJE:

Ova mjera potrebna je da smanji troškove domaćinstava i privrede u periodu nesreće i imat će jednak efekt kao dodjela novčane pomoći domaćinstvima, odnosno povećanu subvenciju privredi, posebno onom dijelu koji bude pokretao svoje aktivnosti.

AMANDMAN 24.

U članu 14. stav (1) prijedloga Zakona briše se tekst „stav (9)“ i tekst „stav (3)“

OBRAZLOŽENJE:

Ovim amandmanom se tekst zakona usaglašava sa ranijim amandmanima.

AMANDMAN 25.

Iza člana 13. prijedloga Zakona dodaje se novi član koji glasi:

„ Član 13g.

(Jednokratna pomoć nezaposlenim licima)

Kao jednokratna mjera pomoći dugotrajno nezaposlenim radnicima uredno prijavljenim na Zavodu za zapošljavanje isplaćuje se jednokratna novčana naknada od 200 KM ukoliko ne primaju naknadu za nezaposlenost po drugom osnovu.

OBRAZLOŽENJE:

Mjera jednokratne naknade dugotrajno nezaposlenim radnicima (iznad 24 mjeseca perioda prijave na Zavodu za zapošljavanje predviđa se kao socijalna mjera za osobe koje nemaju priliku da u stanju nesreće osiguraju bilo kakve dodatne izvore prihoda.